

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4Csp/106/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217205526
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Daráková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8217205526.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Darákovou, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanej: W. W., F.. XX.XX.XXXX, T. E. XXX, o zaplatenie istiny 35,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanej p r i z n á v a voči žalobcovi 100 % nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenom Okresnému súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) 23.08.2017 sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia mu istiny v sume 35,- Eur, poplatku v sume 233,28 Eur, poplatkov za upomienky v sume 52,- Eur, zmluvného úroku vo výške 32 % ročne zo sumy 200,- Eur od 25.03.2013 do 19.04.2013 v sume 4,38 Eur, zo sumy 167,- Eur od 20.04.2013 do 18.06.2013 v sume 8,64 Eur, zo sumy 134,- Eur od 19.06.2013 do 19.07.2013 v sume 3,52 Eur, zo sumy 101,- Eur od 20.07.2013 do 23.10.2013 v sume 8,41 Eur, zo sumy 68,- Eur od 24.10.2013 do 15.11.2013 v sume 1,31 Eur a zo sumy 35,- Eur od 16.11.2013 do zaplatenia; ako aj úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 168,28 Eur od 28.05.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že podľa ustanovení Obchodného zákonníka uzatvoril dňa 25.03.2013 so žalovanou cit.: „Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX“ (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanej, ako dlžníkovi, úver vo výške 200,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť a zaplatiť poplatok v sume 196,- Eur z ktorého v zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy mala 1/3 predstavovať v úverovej zmluve dohodnutý úrok a 2/3 poplatku predstavovali administratívne náklady na vypracovanie a uzavretie úverovej zmluvy. Žalovaná sa zaviazala vrátiť jej poskytnutý úver v 12-tich splátkach po 33,- Eur mesačne počnúc od 20.04.2013 od 20.03.2014, avšak keďže žalovaná žiadosťou z 20.01.2014 požiadala o úpravu splátkového kalendára formou posunu splátky, tak konečný termín splatnosti úveru sa posunul na 23.08.2014. Podľa žalobcu, v zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sa žalovaná zaviazala v prípade porušenia podmienok úverovej zmluvy zaplatiť žalobcovi aj poplatok za zaslanie jej upomienok, ktorý si žalobca uplatnil v celkovej sume 52,- Eur. Keďže žalovaná do podania žaloby uhradila žalobcovi z jej poskytnutého úveru iba čiastku 165,- Eur, t.j. žalovaná si neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušila dojednania úverovej zmluvy, žalobca sa svojho nároku domáha podanou žalobou.

3. Prílohou žaloby boli: „Zmluva o úvere“ z 25.03.2013; „Žiadosť o úpravu splátkového kalendára“ z 20.01.2014; „Všeobecné podmienky poskytnutia úveru“ bez označenia dátumu ich platnosti a výpis z obchodného registra žalobcu.

4. Podaním doručeným okresnému súdu 02.02.2018 právny zástupca žalobcu v reakcii na predbežné právne posúdenie veci okresným súdom, ktorý klasifikoval záväzkovo-právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou ako vzťah spotrebiteľský, uviedol, že v danom prípade sa jedná o obchodnoprávny nie spotrebiteľský vzťah, pretože v zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sa žalobca so žalovanou na základe slobodne prejavenej vôle písomne dohodli, že ich vzťah sa bude riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka, t.j. v danom prípade ide o tzv. absolútny obchod, preto na jeho právne posúdenie nie je možné aplikovať cit. „... zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch...“. Žalobca sa vyjadril, že všetky ním požadované resp. žalované úroky a poplatky sú zákonné a v primeranej a teda prípustnej výške, s ktorými žalovaná pri podpise úverovej zmluvy súhlasila a nemala voči nim žiadne výhrady s tým, že ak žalovaná nesúhlasila so zmluvnými dojednaniami mohla bez udania dôvodu odstúpiť od úverovej zmluvy do 14 dní od jej uzavretia, avšak keďže žalovaná tak neučinila žalobca má za to, že so všetkými zmluvnými dojednaniami súhlasila.

5. Žaloba s prílohami bola za účelom vyjadrenia doručená žalovanej do vlastných rúk 24.04.2018, avšak žalovaná sa v súdom stanovenej lehote k veci nevyjadrila.

6. Na pojednávaní 07.02.2019 žalovaná v neprítomnosti žalobcu uviedla, že je ochotná vrátiť žalobcovi to, čo jej bolo poskytnuté a to v 6-tich splátkach po 33,- Eur mesačne s tým, že jednu splátku v sume 33,- Eur už žalobcovi uhradila mesiac pred pojednávaním.

7. Na pojednávaní 11.11.2019 žalovaná predložením okresnému súdu originálov poštových poukážok preukázala, že pred podaním žaloby v roku 2013 učinila celkovo 5 platieb po 33,- Eur a to konkrétne 19.04.2013, 18.06.2013, 19.07.2013, 23.10.2013 a 15.11.2013, t.j. celkovo v roku 2013 zaplatila 165,- Eur a tiež preukázala, že po podaní žaloby v roku 2019 učinila ešte 3 platby po 33,- Eur a to 21.06.2019, 24.07.2019 a 17.10.2019, t.j. celkovo v roku 2019 zaplatila 99,- Eur.

8. Dňa 08.01.2020 došlo v súlade s rozvrhom práce okresného súdu na rok 2020 k zmene v osobe zákonného sudcu konajúceho v danej veci.

9. Na pojednávanie nariadené na 12.06.2020 sa nedostavil žalobca, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil písomným podaním doručeným okresnému súdu 09.06.2020, pričom súhlasil s vykonaním pojednávania v jeho neprítomnosti a žalovaná, ktorá bola 03.06.2020 na pojednávanie taktiež riadne a včas predvolaná sa ho tiež bez ospravedlnenia nezúčastnila, preto okresný súd po splnení podmienok, postupom podľa § 180 Civilného sporového poriadku vec prejednal a vo veci rozhodol v neprítomnosti sporových strán.

10. Okresný súd vykonal vo veci dokazovanie vyjadreniami sporových strán a listinnými dôkazmi priloženými v spise a zistil tento skutkový stav.

11. Sporové strany uzavreli 25.03.2013 „Zmluvu o úvere“ (ďalej len „úverová zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej v sume 200,- Eur s tým, že žalovaná ako dlžníka sa zaviazala tieto finančné prostriedky žalobcovi ako veriteľovi vrátiť spolu s poplatkom v sume 196,- Eur, takže žalovaná sa zaviazala vrátiť žalobcovi celkovo sumu 396,- Eur a to jednou splátkou v sume po 396,- Eur do 20.03.2014 s tým, že poplatok v sume 196,- Eur pozostával zo sumy 78,30 Eur zodpovedajúcej dojednanému úroku vo výške 39,15% ročne z dlžnej sumy a zo sumy 117,70 Eur za administratívne náklady spojené s prípravou a uzavretím úverovej zmluvy. Súčasťou úverovej zmluvy bolo aj dojednanie o RPMN vo výške 98% a to pri priemernej RPMN 36,73 %.

12. „Žiadosťou o úpravu splátkového kalendára“ z 20.01.2014 žalovaná požiadala o úpravu splátkového kalendára o jeden mesiac s tým, že berie na vedomie, že táto úprava bude spolplatnená sumou 32,- Eur, pričom posun splátkového kalendára bol realizovaný 23.01.2014.

13. Podľa § 290 CSP „Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.“

14. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObchZ“) v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „v znení účinnom v rozhodnom čase“) „Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.“

15. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v znení účinnom v rozhodnom čase „Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.“

16. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.“

17. Podľa § 53 ods. 5 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.“

18. Podľa § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.“

19. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.“

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom v rozhodnom čase „Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.“

21. Podľa § 1 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.“

22. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.“

23. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.“

24. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť

čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.“

25. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.“

26. Vykonaným dokazovaním mal okresný súd v prvom rade za preukázané, že medzi žalobcom na jednej strane a žalovanou na strane druhej bola 25.03.2013 uzavretá zmluva o úvere, pričom táto zmluva, aj napriek námietke žalobcu, podľa ktorej bola táto zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka, má nepochybne v súlade s, v rozhodnom čase jej uzavretia, účinnou právnou úpravou v § 52 ods. 1 až 4 OZ, ako aj v § 1 ods. 2 v spojení s § 2 písm. a) b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch atribúty zmluvy spotrebiteľskej, pretože jednako žalovaná pri jej uzatváraní vystupovala ako spotrebiteľ, keďže jej bol poskytnutý úver za iným účelom, ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania a žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy konal s poukazom na predmet svojho podnikania, t.j. zmluvné strany splňali pojmové definičné znaky spotrebiteľa a dodávateľa predikované označenou právnou úpravou a navyše tak, ako to v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy vyplývalo z § 52 ods. 1 a 2 OZ za spotrebiteľskú zmluvu sa považovala každá zmluva bez ohľadu na jej právnu formu, ak ju uzatváral dodávateľ so spotrebiteľom, pričom ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sa mali použiť vždy, ak to bolo na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom a všetky odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktoré mali zámer toto ustanovenie obísť, boli - resp. ich treba považovať za neplatné. Takže vzhľadom na uvedené, aj keby bola zmluva medzi zmluvnými stranami majúcimi atribúty spotrebiteľa a dodávateľa uzavretá podľa Obchodného zákonníka, tak ako tomu malo byť aj v tomto prípade, aj tak by sa jednalo o spotrebiteľský záväzkovo právny vzťah (napr. Najvyšší súd SR sp. zn. 3 MCdo 12/2014 z 21.04.2015), na ktorý by bolo potrebné aplikovať cit. spotrebiteľské právo účinné v čase jeho vzniku (pôvodný právny zástupca žalobcu sa vo svojej argumentácii dovoľával zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, avšak v čase uzavretia dotknutej úverovej zmluvy bol už účinný nový zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., pozn.). Preto nemôžu byť pochybnosti o použití ustanovení Občianskeho zákonníka na posúdenie náležitostí celej úverovej zmluvy, vrátane podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý, ako aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (zákon o spotrebiteľských úveroch).

27. Na základe preskúmvanej úverovej zmluvy, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v súlade s cit. § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver a žalovaná sa zaviazala vrátiť jej poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Keďže zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle cit. ustanovení § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy.

28. Súd je povinný skúmať danosť zákonných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy za účelom vyváženia nerovnakého (nerovnocenného) postavenia jej zmluvných strán, keďže pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície „slabšej“ zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom právnej úpravy

upravujúcej právne vzťahy spotrebiteľského charakteru je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Preto okresný súd v záujme naplnenia ochrany spotrebiteľa (žalovanej) preskúmal dôvodnosť žalovaného nároku, najmä v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov a to predovšetkým v tom smere, či dotknutá úverová zmluva okrem všeobecných náležitostí podľa OZ obsahuje aj osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsiahnuté v cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, absenciu ktorých tento zákon v ustanovení § 11 ods. 1 spája s následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

29. Podľa okresného súdu v úverovej zmluve v prvom rade absentuje zákonná náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch a to uvedenie doby trvania úverovej zmluvy, ktorú náležitosť si nemožno zamieňať s údajom o dátume konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, a to už aj z dôvodu, že ak by zákonodarca mal v úmysle stotožniť tieto dva pojmy, neuvádzal by ich v zákonomnom znení osve, ako aj z dôvodu, že neuvedením tejto skutočnosti sa úverová zmluva stáva pre spotrebiteľa málo transparentná a výpovedná, keďže spotrebiteľ tak, ako už bolo uvedené by mal mať poskytnuté prehľadné informácie o úvere bez potreby použitia kalkulačky (t.j. napr. bez toho, aby bol nútený odpočítavať si od konečného dátumu splatnosti počiatočný dátum splatnosti a pod., pozn.), pričom treba mať stále na zreteli, že žalobca poskytuje úverové služby neurčitému počtu klientov na rôznej úrovni vyspelosti, pričom aj spotrebiteľ s priemernými schopnosťami by mal mať reálnu predstavu o dobe, počas ktorej bude zaťažený bremenom splácania svojho finančného záväzku pochádzajúceho z úverového vzťahu. Okrem toho od údajov o celkovej dobe trvania úverového vzťahu závisí aj možnosť spotrebiteľa objektívne si overiť aj iné parametre úverového vzťahu, ako napr. maximálnu výšku úrokovej sadzby poskytnutého úveru v tom ktorom rozhodnom období jeho poskytnutia, ktorý parameter závisí od doby trvania úverového vzťahu.

30. V preskúmvanej úverovej zmluve absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch a to v súvislosti s tam uvedenou RPMN, a to je jej výpočet na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere s uvedením všetkých predpokladov k výpočtu použitých. V tejto súvislosti okresný súd podotýka, že vzorec na výpočet RPMN bol v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy síce uvedený v prílohe zákona o spotrebiteľských úveroch, avšak označenie jednotlivých premenných dosadzovaných do tohto vzorca je bez ďalšieho vysvetlenia pre spotrebiteľa značne nezrozumiteľné, navyše ak k tej ktorej premennej nie je dosadená konkrétna číselná hodnota vyplývajúca priamo z úverovej zmluvy, tak ako to vyžaduje dikcia ustanovenia cit. § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch. Uvedená požiadavka je podľa okresného súdu nie len zákonná, ale aj plne opodstatnená predovšetkým vzhľadom na skutočnosť, že RPMN je parameter, ktorý vypovedá o reálnej cene spotrebiteľského úveru a je pre spotrebiteľa kľúčovým ukazovateľom pre porovnanie výhodnosti úverov od rôznych úverových inštitúcií, takže je to pre spotrebiteľa najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru, pretože zahŕňa v sebe všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ (žalovaná) zaplatiť za poskytnutú sumu, keďže zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom, takže na jeho základe sa spotrebiteľ rozhoduje či úverovú zmluvu uzavrie alebo neuzavrie. Podľa okresného súdu preskúmvaná úverová zmluva síce obsahuje údaj o RPMN, avšak neobsahuje jej výpočet, v dôsledku čoho treba úver podľa cit. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov (m. m. KS v Prešove sp. zn. 25Co/80/2018 z 18.12. 2018).

31. Okrem toho v súvislosti s v úverovej zmluve uvedenou RPMN, ktorá je uvedená hodnotou 98 %, okresný súd konštatuje, že táto je uvedená klamlivo a nesprávne v neprospech spotrebiteľa, v dôsledku čoho sa úver podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch taktiež považuje za bezúročný a bez poplatkov. V zmysle cit. § 9 ods. 2 písm. y) zákona o spotrebiteľských úveroch, je síce v tejto zmluve uvedený údaj o priemernej hodnote RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platný ku dňu podpisu tejto zmluvy a to konkrétnou hodnotou 36,73 %, avšak z dotknutej zmluvy súčasne vyplýva, že RPMN pre daný úver poskytnutý žalovanej bola stanovená až na hodnotu 98 %. Inými slovami, reálna RPMN resp. reálne náklady, ktoré bola žalovaná povinná za jej poskytnutý úver zaplatiť boli vyššie ako priemerné náklady (priemerná RPMN), za ktoré banky a nebankové inštitúcie štandardne poskytovali úvery v rozhodnom čase uzavretia dotknutej úverovej zmluvy. Podľa okresného súdu je takýto postup žalobcu neprípustný, pretože údaj o priemernej hodnote RPMN nie je v úverových zmluvách iba formálnym, resp. samoučelným údajom, pretože má pre spotrebiteľa cennú výpovednú hodnotu v podobe informácie akú

najvyššiu prípustnú mieru nákladov za jemu poskytnutý úver môže očakávať (Ministerstvo financií SR zverejnilo po prvýkrát priemernú hodnotu RPMN dňa 29.04.2008), ktorý údaj by nemal byť v jednotlivom prípade bezdôvodne prekročený. Ak by tomu tak nebolo zákonodarca by v zmysle cit. § 9 ods. 2 písm. y) zákona o spotrebiteľských úveroch nevyžadoval ako podstatnú náležitosť úverových zmlúv údaj o priemernej hodnote RPMN. Okrem toho v uvedených súvislostiach je nutné ešte poznamenať, že v danom prípade už len výška úrokovej sadzby, ktorá bola dojednaná na 39,15 %, čo je len jeden z nákladov úveru, ktoré sú zahrnuté do RPMN, tak už len tento jeden náklad celkom nepochopiteľne prevyšuje priemernú výšku nákladov (priemerná RPMN - 36,73 %), za ktoré boli v rozhodnom čase poskytované spotrebiteľské úvery.

32. Na základe vyššie uvedených dôvodov a pri aplikácii citovaných právnych predpisov dospel okresný súd k záveru, že dotknutá úverová zmluva jednako neobsahuje náležitosti ustanovené v cit. § 9 ods. 2 písm. f) a j) zákona o spotrebiteľských úveroch a jednako v nej uvedená RPMN je uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa, čo má v zmysle cit. § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch za následok, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanej na základe úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, preto okresný súd v tejto časti (úrokov a poplatkov) žalobu zamietol.

33. Z dôvodu záveru, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, takže žalovaná mala povinnosť vrátiť žalobcovi len jej poskytnutú istinu úveru v sume 200,- Eur a keďže žalovaná z tejto jej poskytnutej sumy zaplatila už sumu 264,- Eur (165,- Eur pred podaním žaloby + 99,- Eur po podaní žaloby), teda žalovaná už zaplatila viac ako v rámci úveru od žalobcu dostala, okresný súd žalobu zamietol, tak ako je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia.

34. Okresný súd nad rámec poukazuje na značené rozpory medzi skutočnosťami uvádzanými žalobcom v žalobe a tými, ktoré vyplývajú z predložených listinných dôkazov, napr. žalobca v žalobe uvádza, že žalovaná sa zaviazala splatiť jej poskytnutý úver v 12-tich splátkach po 33,- Eur mesačne, avšak z úverovej zmluvy vyplýva, že žalovaná mala úver splatiť jednou splátkou v sume 396,- Eur; taktiež podľa žalobcu na základe žiadosti žalovanej o posun „splátkového“ kalendára, jej mala byť posunutá konečná splatnosť úveru na 23.08.2014, avšak z úverovej zmluvy je zrejmé, že konečná splatnosť úveru bola dojednaná na 20.03.2014, pričom žalovaná žiadala o posun splátky žiadosťou z 20.01.2014, t.j. už v čase kedy v roku 2013 mala splatených už 165,- Eur, pričom žiadala o posun splátky iba o jeden mesiac, takže maximálne jej mohla byť posunutá konečná splatnosť do 20.04.2014 a nie do 08/2014 ako to uvádza žalobca (v tomto prípade okresný súd nemohol ex offo prihliadať na premlčanie žalovaného nároku, pretože § 54a) OZ je účinný až od 05.12.2018, avšak v tomto prípade bola žaloba podaná už 23.08.2017, pozn.).

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

36. Podľa § 262 ods. 1 CSP „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

37. Podľa § 262 ods. 2 CSP „O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

38. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto okresný súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania a to podľa § 255 CSP, v zmysle ktorého tak v konaní plne úspešnej žalovanej priznal voči neúspešnému žalobcovi 100 % nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým

protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.